

ПАМ'ЯТІ ВЧИТЕЛЯ

Він був справжнім Вчителем, бо відкривав Істину не тільки Словом, яким володів досконало, а й своїм духовним наповненням, душевною щедрістю і головне — власним життєбуттям. Його колеги, аспіранти і студенти у спілкуванні з ним отримували чіткі орієнтири у пошуках відповідей на постійні проблемні питання кожного інтелектуала, кожної творчої людини: яким бути? що знати? як уміти? куди йти? Його любила молодь, поважали співпрацівники, шанували всі, хто його знав. Він належав до тих особливих персоналій, які не викликають негативу навіть в опонентів і супротивників.

Таким був Роман Теодорович Гром'як — український літературознавець, літературний критик, громадсько-політичний діяч, кандидат філософських наук, доктор філологічних наук, дійсний член Наукового товариства ім. Тараса Шевченка, член Національної спілки письменників України, професор. Про своє багатогранне життя він написав дві фундаментальні книги: "Вертеп — 1, або Як я став народним депутатом СРСР і що з того вийшло" та "Вертеп — 2, або У хащах влади". Дмитро Павличко назвав його "критиком Франківського рівня".

Роман Теодорович підтримував тісні творчі зв'язки з науковцями нашого навчального закладу: консулював і спрямовував їх літературознавчу дослідницьку роботу, рецензував їх наукові публікації, керував дисертаційними дослідженнями, сприяв організації стажування наших науково-педагогічних працівників у Тернопільському НПУ ім. Володимира Гнатюка. Був постійним учасником наукових конференцій літературознавчого характеру, що проводилися в нашому ВНЗ. Особливою результативністю відзначалися науково-творчі зв'язки наших літературознавців зі своїми колегами з очолюваної Р.Т.Гром'яком кафедри теорії літератури і порівняльного літературознавства. Практичним результатом такої співпраці стали тематичні збірники наукових праць, зокрема з проблем харчукознавства і самчукознавства.

У залі засідань Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка відбувся вечір пам'яті Романа Гром'яка, куди прийшли його рідні, колеги, друзі, колишні учні, котрим він допоміг досягнути тайни наукової творчості. Учасникам дійства була

презентована книга спогадів "Вертепи долі", в якій описане життя, подані знакові інтерв'ю професора Гром'яка. До книги також увійшли його власні спогади про дитинство і юнацькі роки, спогади про нього друзів, колег, учнів. Згадане видання — це не просто книга спогадів, а книга-осмислення буття України та українців: пропущені крізь призму світогляду авторів спогади про життя Людини, Вченого, Педагога відтворюють панорамну мозаїку складної і неоднозначної недавньої минувшини, окреслюють основні прояви духовного і соціально-політичного буття української інтелігенції радянської та пострадянської доби, періоду становлення української державності кінця XX — початку XXI століття.

У "Вертепах долі" — 84 автори, чий матеріал опублікований на сторінках книги. Об'ємну і багатозмістову статтю про Р.Т.Гром'яка подає класик сучасної української літератури Дмитро Павличко. Відомий поет так характеризує обидва "Вертепи" Гром'яка: "Це — видатні пам'ятки великої української революції, яка почалася створенням Товариства української мови, Народного Руху за перебудову та інших політичних антирадянських організацій в момент ослаблення сталінської фашистської диктатури".

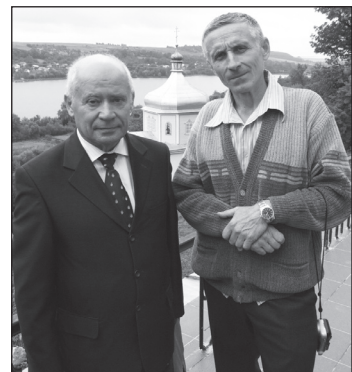
Про Романа Гром'яка як громадсько-політичного діяча пишуть Богдан Андрушків, Ігор Равлів, Петро Тимків, Богдан Головин, Олег Герман; як про науковця-літературознавця —

Микола Зимомря, Богдан Мельничук, Луїза Оляндер, Наталія Кучма, Михайло Наєнко; як про вчителя і наставника — Василь Махно, Зіна Кушнірук, Наталя Лобас, Мар'яна Гірняк, Людмила Бабій. Роман Гром'як як Людина, як Мудрець і Гуманіст постає у спогадах Петра Сороки, Антоніни Кушнірук, Петра Бубнія, Михайла Цимбалюка.

Серед авторів спогадів — наші науковці, кандидати філологічних наук, доценти Олена Пасічник і Олег Василюшин, які завдячують професору Гром'яку своїм творчим сходженням до наукових вершин. Олена Пасічник пише: "Важко переоцінити роль цієї Людини, Педагога, Науковця, відомого літературознавця, громадського і політичного діяча, професора в житті тих, хто має стосунок до його творчості, зокрема до його школи компаративістів" і наголошує, що він навчив її "азів наукової роботи, показав приклад толерантного спілкування, з колегами і студентами".

Завідувач кафедри української філології і суспільних дисциплін, доцент Олег Василюшин пригадує, що здійснювати дисертаційне дослідження творчості Бориса Харчука його спонукав професор Гром'як, який і став науковим керівником нашого дисертанта: "Варто віддати належне науковому керівнику Романові Теодоровичу Гром'яку, котрий, власне, через особисту дружбу з Борисом Харчуком стимулював мене до пошуку істини. Тож у тому, що відбулося моє наукове зростання, є велика заслуга мого наставника, світлої пам'яті блискучого літературознавця і публіциста".

Упорядники видання, доктори філологічних наук, професори Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Зоряна Лановик і Мар'яна Лановик завершують спогади про Романа Гром'яка словами, з якими погоджується і які підтверджує кожен, хто знав цю мудру, творчу і добру людину: "З відходом Романа Теодоровича для нас перегорнулася ціла глава нашого життя... Про нього будуть згадувати ті люди, з якими він нас познайомив, і його книги, і ті, які він нам радив читати, ті місця, де були колись разом з ним. Він, як давній філософ, знав, де шукати насаги для життя і творчості. Його уроки-настанови на майбутнє для його колег і учнів важливо не розгубити".

МЕТОДИЧНІ СЕМІНАРИ

В академію прийшла пора своєрідних методичних "жнив": науково-педагогічні працівники більшості кафедр проводять науково-методичні семінари з актуальних питань підвищення ефективності науково-дослідницької роботи та поліпшення якості підготовки фахівців для системи національної освіти. Зокрема, науковці кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових

дисциплін аналізували "Актуальні проблеми викладання мистецьких дисциплін". Кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри, доцент Оксана Легкун висвітлювала теоретичні аспекти і практичні підходи до вивчення фортепіанних творів у класі основних музичного інструмента. Асистент кафедри Василь Сабран характеризував особливості застосування інноваційних методик в організації фольклорної практики. Його колеги акцентували увагу на інших важливих методичних питаннях: на особливостях використання обробок церковних колядок українськими композиторами на заняттях з хорового диригування (Христина Шородок); на формуванні етнокультурної компетентності майбутніх учителів музики (Лариса Соляр); на вихованні моральної відповідальності студентів шляхом гуманізації виховного середовища (Інна Ратинська).

Члени кафедри теорії та методики технологічної освіти й інформатики на своєму науково-методичному семінарі обговорювали "Окремі аспекти організації та проведення науково-педагогічних досліджень у галузі технологічної освіти". Дискусія фахівців ішла довкола двох основних проблем, озвучених доктором технічних наук, завідувачем кафедри, професором Михайлом Пашечком ("Можливості використання зарубіжного досвіду у процесі планування та організації методичної роботи кафедри") і кандидатом педагогічних наук, докторантом НПУ ім. М.П.Драгоманова, доцентом Миколою Курачем ("Актуальні проблеми здійснення науково-педагогічних досліджень у сфері підготовки вчителів технологій").

Важлива ознака проведених науково-методичних семінарів — їх зв'язок з науково-дослідницькими проблемами кафедр і з тематикою дисертаційних, монографічних і методичних досліджень науковців.

Важлива ознака проведених науково-методичних семінарів — їх зв'язок з науково-дослідницькими проблемами кафедр і з тематикою дисертаційних, монографічних і методичних досліджень науковців.

ВІКАМИ СТОЯТЬ КРЕМЕНЕЦЬКІ ГОРИ

Сл. Л.Пашинського

Муз. В.Сабрана

Віками стоять Кременецькі гори,
Посеред них місто - орлине гніздо.
Живе тут народ працюватий і гордий,
Вкраїні на радість, собі на добро.

Приспів:
Це місто - лозова колыска дитинства,
Тут пам'ять Богдана й Тараса жива,
Це місто поетів, митців і студентства,
Де Лесині стежки Ік ва омива.

Не знала спокою земля ця багата,
Недаром над містом фортеці звелись,
В смертельнім танку нескоренні дівчата
На скелях Дівочих косами сплелись.

Нерідко над містом збиралися хмари
І гори густим поливались свинцем —
То стрілами нас накривали татари,
То сіялась смерть москалем - палачем.

Приспів:
Боролася юність за краще майбутнє,
І не зламали Гулаг і тюрма.
Цей подвиг для нас у віках незабутній,
За волю поклали життя не дарма.

Приспів:
І вистояв ти у борні і в негоду,
Сьогодні над містом наш стяг майорить,
Примножуєш славу своєму народу,
Дух Божий і воля над містом зорить.

Текст пісні подано в авторській редакції